

LÄNSSTYRELSEN

Malmöhus län

Miljövårdsenheten

L Knutsson

040 - 14 60 39

Telefax 040 - 30 22 71

BESLUT

1992-06-15

Rek + mb

2320-7977/91

1281-222

1 (5)

Förordnande till skydd för djurlivet för del av Vombs fure i Lunds kommun

(2 bilagor)

Namn: Vombs fure

Kommun: Lund

Fastighet: Del av Vomb 50:1

Läge: Området är beläget mellan Vombsjön och riksväg 12, delen Veberöd - Sjöbo.
Topografisk karta: 1D/2D YSTAD NV/
TOMELILLA SV
Ekonomisk karta: 2D 4b VOMB
2D 4c BJÖRKA
2D 3b ÖSTARP
2D 3c EVERLÖV

Gränser: Området är markerat med svart heldragen linje på bifogad karta (bilaga 1)

Areal: Ca 600 hektar

Naturvårdsförvaltare: Malmö kommun

GRUND FÖR BESLUTET

Kronhjorten har förekommit i nuvarande form ända sedan slutet av tertiärtiden, dvs i mer än 1 miljon år. Kronhjorten har i olika delar av världen uppdelats i flera olika raser. Kronhjortens nominatras Cervus elaphus elaphus L, dvs den ras som Linne beskrev i sin Fauna Suecia 1746, är den från naturvetenskaplig synpunkt mest värdefulla kronhjorten. Dess naturliga utbredning är idag inskränkt till Skåne, vilket också medfört att Sverige har ett klart uttalat internationellt ansvar för den skånska kronhjortsstammens fortbestånd.

BESLUT

1992-06-15

2320-7977/91
1281-222

Kronhjortsreservat 1971 - 1987

Den 1 januari 1971 tillskapades ett s k frireservat för kronhjort i Skåne (SFS 1970:890). Reservatet omfattade omkring 44 000 hektar från Revinge- och Vombområdet i norr till Slimminge- och Krageholmsområdet i söder. Syftet med reservatet var dels att bevara och vårda en frilevande stam av nominatrasen av kronhjort i ett antal av minst 100-150 djur i vinterstam, dels att genom skadeförebyggande åtgärder minimera skadegörelsen av kronhjort samt även att med statsmedel ersätta de skador som kronhjorten åsamkade jord- och skogsbruk jämte kommersiell fruktodling. Ansvaret för förvaltningen av kronhjortsreservatet ankom på länsstyrelsen. Därjämte inrättades en särskild kronhjortsnämnd med rådgivande funktion. Med hänsyn till landets internationella ansvar för kronhjortens nominatras klassificerades kronhjortens biotoper inom reservatet i den fysiska riksplaneringen som område av riksintresse för den vetenskapliga och kulturella naturvården. Biotopernas betydelse för kronhjorten och dess naturvetenskapliga värde gäller fortfarande, även om reservatet för kronhjort upphörde att gälla den 31 december 1987 genom riksdagsbeslut om ny jaktlag.

1988 utsåg världsnaturfonden ett representativt djur för varje landskap i Sverige. Kronhjorten blev landskapsdjur för Skåne.

Vombs fure

Under den tid som kronhjortsreservatet funnits har kronhjortspopulationen ökat i Skåne. Det för närvarande viktigaste reproduktions- och uppehållsområdet för kronhjort är Vombs fure. Den flock av hindar, kalvar och ungdjur som är stationär i Vombs fure beräknas vara 30-50 individer. Hjortarna, dvs vuxna handjur, vandrar däremot över stora områden. De uppehåller sig vanligtvis inom hind- och ungdjursbiotoperna endast under samt strax före och efter brunstperioden, som inträffar från mitten av augusti till början av oktober.

Den täta etableringen av kronhjort i Vombs fure beror på att de ekologiska grundförutsättningarna och biotopförhållandena i övrigt är goda. Eftersom kronhjorten är mycket vaksam och skygg, är den känslig för störningar. Därför har tillgången till skydd och dess kvalitet och omfattning stor betydelse för kronviltet. Vid upprepade störningar från fritidsaktiviteter flyttar djuren snabbt till andra områden. Detta innebär att bl a orienteringsverksamhet är direkt olämplig inom det område, där kronhjorten etablerat sig i Vombs fure.

BESLUT

1992-06-15

2320-7977/91
1281-222

De stora naturvårdsvärden som finns inom Vombs fure gör, att området inte tål ett mer intensifierat utnyttjande. Länsstyrelsen har därför på inrådan av kronhjorts nämnden såväl 1976 som 1987 avstyrkt framställningar om att få upprätta orienteringskarta över Vombs fure, eftersom orienteringsverksamhet i området inte är förenligt med samhällets intentioner att långsiktigt säkerställa områdets naturvärden.

Med hänsyn till det både nationella och internationella värde som den svenska nominatrasen av kronhjort representerar, är det motiverat att kronhjortens kärnområde i Vombs fure ges ett förordnande enligt naturvårdslagen.

I sammanhanget kan framhållas att Vombs fure även är tillhåll för en sällsynt fladdermusart nämligen trollfladdermus, *Pipistrellus nathusii*, med yngelplatser inom området. - Vidare förekommer inom Vombs fure insekten grön hedvårtbitare, *Metrioptera bicolor*. 1931 dokumenterades arten första gången inom området och befanns då vara helt ny inom svensk fauna. Denna raritet, som även kallas Vombvårtbitare, förekommer i Sverige endast inom ett begränsat område söder om Vombsjön.

Inom här aktuell del av Vombs fure finns sanddyner med stort geovetenskapligt och markhistoriskt värde, dels en lång gärdesgårdsdyn som totalt varierar mellan 1 meters och 10 meters höjd, dels ett småkuperat dynområde i gärdesgårdsdynens södra ände. Dessa dyner, som är känsliga för slitage, utgör viktiga forsknings- och studieobjekt.

Vombs fure har genom beslut av statens naturvårdsverk den 7 februari 1989 förklarats som område av riksintresse för naturvård på grund av sina samlade naturvärden enligt vad som ovan angivits. Naturvärdena är av den digniteten att det på sikt enligt länsstyrelsens bedömning är motiverat att ge Vombs fure ett starkare skydd i form av naturreservat.

Bestämmelser om viltvård

I den jaktlag (SFS 1987:259) som trädde i kraft den 1 januari 1988 finns i 4 och 5 §§ bl a följande bestämmelser beträffande viltvården: "Viltet skall vårdas i syfte att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och att främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna. I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd..... Var och en skall visa viltet hänsyn. Idrottstävlingar och annan liknande friluftsverksamhet i marker där det finns vilt skall genomföras så att viltet störs i så liten utsträckning som möjligt. Viltet får inte ofredas och inte heller förföljas annat än vid jakt."

BESLUT

1992-06-15

2320-7977/91
1281-222

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 14 § tredje stycket naturvårdslagen och 15 § naturvårdsförordningen utfärdar länsstyrelsen för det område, som utmärkts med svart heldragen linje på till detta beslut fogad karta (bilaga 1), följande föreskrifter om skydd för djurlivet att gälla tills vidare.

A. Skyddsbestämmelser

Det är förbjudet under hela året att utan länsstyrelsens tillstånd

- utnyttja området för orienteringsverksamhet.

Det är förbjudet att årligen under tiden 15 april- 30 juni

- färdas eller uppehålla sig inom området annat än på befintliga skogsbilvägar/markvägar.

Den sistnämnda föreskriften skall inte gälla markägare eller representant för markägaren och inte heller statlig eller kommunal tjänsteman i tjänsteärende.

Föreskrifterna skall ej utgöra hinder för drift och underhåll av mark- eller luftledningar.

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 6 § jaktlagen "Under tiden den 1 mars - den 20 augusti skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att löpa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt." Detta innebär att hund normalt skall hållas kopplad.

B. Bestämmelser enligt 17 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltning

Syftet med djurskyddsområdet är att åstadkomma en ostörd kalvnings- och uppehållsmiljö för kronhjort.

Naturvårdsförvaltare av djurskyddsområdet skall vara Malmö kommun.

Djurskyddsområdet skall utmärkas enligt svensk standard och statens naturvårdsverks anvisningar.

Detta beslut skall lända till efterrättelse utan hinder av fördrags- klagan.

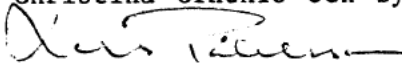
BESLUT

1992-06-15

2320-7977/91
1281-222

Beslutet kan överklagas hos regeringen (miljö- och naturresursdepartementet), se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit miljö-
vårdsdirektör Lars Pålsson, beslutande, förste länsassessor
Christina Cinthio och byrådirektör Lars Knutsson, föredragande.

Lars Pålsson

Lars Knutsson

Bilagor

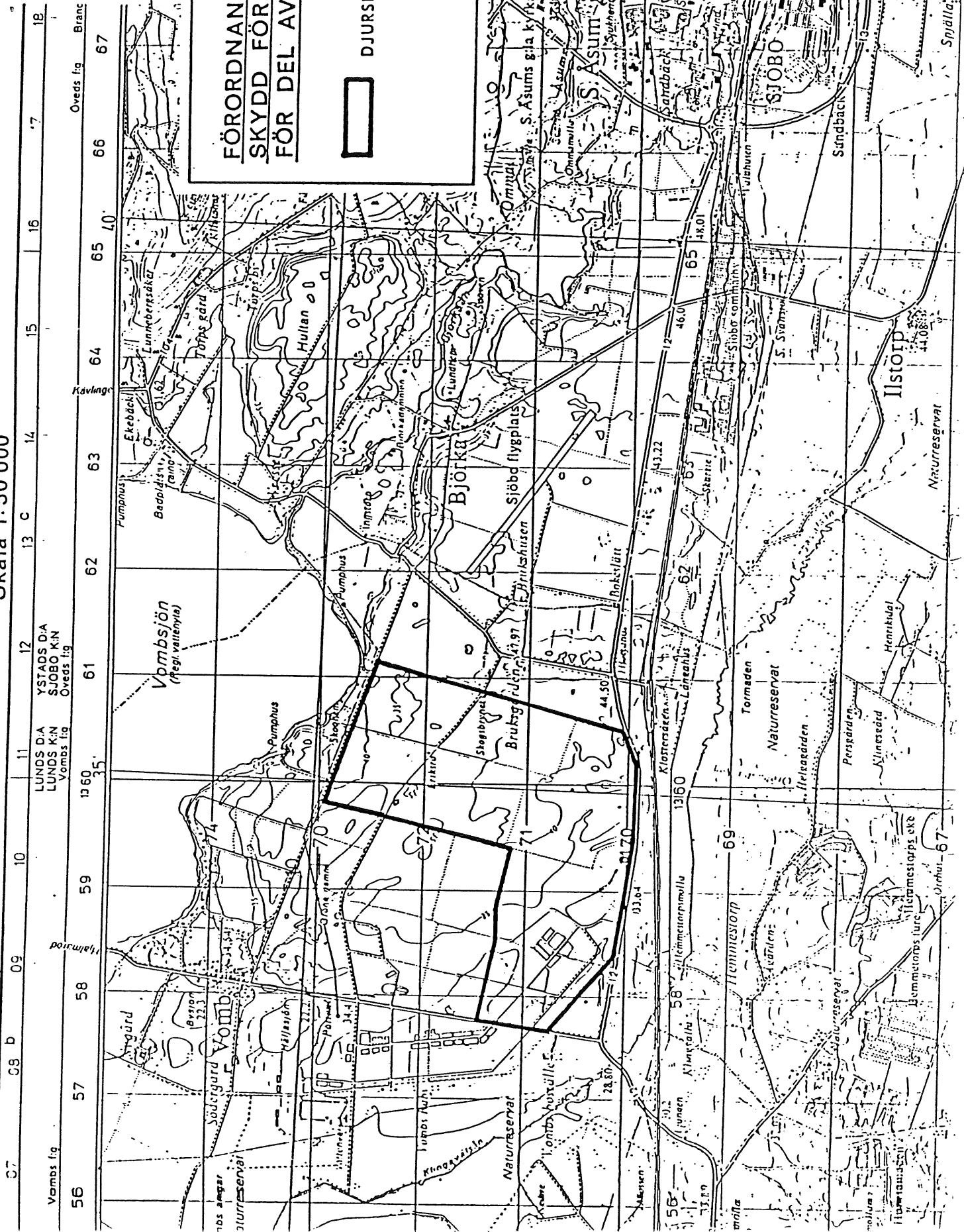
1. Karta
2. Hur man överklagar

TOPOGRAFISK KARTA ÖVER SVRIGE

Bilaga 1

Dnr 2320-7977/90
1281-222

Skala 1:50 000

FÖRORDNANDE TILL
SKYDD FÖR DJURLIVET
FÖR DEL AV VOMBS FURE

DJURSKYDDSDOMRÅDE